

Olaf Bos bij de insectencamera, met duidelijk zichtbaar de gele plaat die insecten aantrekt

Happy Lawn: Barenbrug combineert gras, bloemen én biodiversiteit

Technologie, natuur en praktijkonderzoek komen samen in bloemrijk en klimaatbestendig gazon

In Wolfheze, tussen bossen en akkers, werkt Barenbrug aan de grasvelden van morgen. Olaf Bos, technisch specialist Turf bij Barenbrug, leidt me langs kweekruimten en proefvelden. 'De grassen die nu in de winkels liggen, zijn al minstens zestien jaar geleden ontwikkeld', vertelt hij. 'Wat we nu kweken, moet geschikt zijn voor 2040. Na het veredelen volgt nog een lange fase van *development*, waarin we de rassen verder ontwikkelen en testen.'

Auteur: Heleen Kommers

In die extra ontwikkelfase onderzoekt Barenbrug hoe de rassen zich gedragen bij droogte, hitte, zoutbelasting, ziekte en met betrekking tot voedingsstoffen. Ook wordt gekeken hoe de verschillende rassen samen het beste functioneren in een mengsel. Zo ontstaan mengsels die niet alleen sterk zijn, maar ook optimaal samenwerken.

Testveld met bloemen

Happy Lawn: bloemen én gras

Eén van de opvallendste innovaties die hieruit voortkwamen, is Happy Lawn: een maaibaar gras- en bloemenmengsel voor tuinen en de openbare ruimte. Het mengsel is een combinatie van het droogte- en hittetolerante Resilient Blue en diverse bloemen. Een deel daarvan behoort tot de familie van de vlinderbloemigen en levert stikstof aan de bodem, waardoor minder bemesting nodig is. 'Het resultaat is een kleurrijk gazon, dat het hele jaar door bijdraagt aan biodiversiteit', zegt Bos. Insectencamera's tonen aan dat op Happy Lawn-velden 33 procent meer insecten voorkomen dan op gewone grasvelden. 'We zien bijen, sluipwespen, lieveheersbeestjes en libellen. Die extra biodiversiteit is precies wat we willen bereiken.'

Zes jaar intensief testen

Voordat Happy Lawn de markt op kon, is er meer dan zes jaar mee getest. 'We hebben veel combinaties, samenstellingen en zaaiwijzen uitgetest', vertelt Bos. Daarbij bleek de keuze voor Resilient Blue essentieel. 'Je hebt een mengsel nodig dat met weinig input toch goed en langzaam groeit. Resilient Blue doet dat perfect.' In de testen werd ook gekeken naar het verschil tussen doorzaaien en opnieuw inzaaien, verschillende bodemtypes, maaifre-

quenties en maaivoogtes. 'Het doel is bloemen te vinden die zich aanpassen en na maaien snel weer terugkeren, zonder dat het gazon rommelig oogt.'

Praktische uitdagingen bij mengen

Het mengen van gras- en bloemenzaad is lastiger dan het lijkt. Bloemenzaad is niet gecertificeerd en mag daarom niet rechtstreeks met gecertificeerd graszaad worden vermengd. Barenbrug ontwikkelde daarom een speciale verpakking, die zorgt voor de juiste verhouding bij het zaaien.

Voor grootschalig gebruik, zoals door gemeenten, wordt onderzocht of machinaal mengen en zaaien mogelijk is zonder dat de zaden weer van elkaar gescheiden worden in de machine. Bos: 'De eerste testen laten zien dat een homogene verdeling ook machinaal haalbaar is. Daarom is er nu ook een 5 kg-verpakking met apart verpakte bloemenzaden.'

Een ander knelpunt is de beschikbaarheid van het bloemenzaad. Veel soorten worden nog handmatig verzameld. Grootschalige productie is niet altijd mogelijk en soms ook niet wenselijk vanwege de biodiversiteit. 'Het is bijzonder dat er ondanks die complexiteit al zo snel imi-

taties op de markt zijn', zegt Bos. 'Theoretisch kan het misschien, maar praktisch is het niet zomaar kopieerbaar.'

Seed enhancement: de start verbeteren

Naast het veredelen en ontwikkelen, werkt Barenbrug ook aan *seed enhancement*. Daarbij gaat het om technieken die jonge planten extra helpen bij de start. 'We voorzien zaadjes van een omhulling met werkzame organismen', legt Bos uit. 'Bijvoorbeeld organismen die vocht aantrekken en vasthouden in droge bodems, zodat het zaad beter kiemt. Of organismen die de samenwerking tussen de bodem en vlinderbloemigen activeren. *Seed enhancement* werkt eigenlijk als een soort verzekering om de kans van slagen zo groot mogelijk te maken.'

Leren van andere klimaatzones

Bos kijkt altijd vooruit. 'Wat we nu hier zien qua klimaat, zagen we tien jaar geleden al in Noord-Italië. Wat we daar leerden, passen we nu toe in Nederland. En straks misschien ook in Zuid-Zweden. Maar elk gebied vraagt om eigen oplossingen.' Niet elk ras is overal inzetbaar. 'Een soort die hier goed groeit maar niet winterhard is, doet het in Scandinavië niet. En soms verandert de markt ook. Twintig jaar geleden ontwikkelden we nog bepaalde eigenschappen die nu niet meer gevraagd worden. Je kunt niet alles voorspellen. Het blijft een continu proces.'

Succes na introductie

Happy Lawn blijkt na de introductie een schot in de roos. 'Mensen beseffen steeds meer dat ze zelf iets kunnen doen voor de biodiversiteit', zegt Bos. 'En bloemen maken mensen ook gewoon blij.' Ook gemeenten tonen interesse. 'Wildbloemen zijn populair, maar een niet gemaaid grasveld in een woonwijk valt niet altijd in goede aarde bij bewoners. Happy Lawn biedt hiervoor een oplossing: bloemen gecombineerd met een strak, maaibaar gazon waarop je kunt recreëren. Daar wordt iedereen *happy van*', zegt Bos lachend tot besluit.

Voordat Happy Lawn de markt op kon, is er meer dan zes jaar mee getest

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!